

Kisvállalkozói hírek az Európai Bizottságtól – 2010. november 7-13.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége (IPOSZ), mint az UEAPME magyar tagszervezete minden héten összegzi, lefordítja és továbbítja tagjainak az Európai Bizottságnak a kisvállalkozásokat is érintő legfontosabb döntéseit.

Tartalomjegyzék:

Energiaügy: A Bizottság bemutatja új, 2020-ig szóló stratégiáját **1. oldal**

Az EU szigorítja az ipari szennyezőanyag-kibocsátásra vonatkozó szabályokat **2. oldal**

Éghajlatváltozás: a Bizottság nagyszabású beruházási programot indít innovatív, kis szén-dioxid-kibocsátású technológiák fejlesztésére **4. oldal**

Energiaügy: A Bizottság bemutatja új, 2020-ig szóló stratégiáját

A Bizottság a versenyképesség, a fenntarthatóság és az ellátásbiztonság hármasszavával ma közreadta új energiapolitikai stratégiáját. Az „Energia 2020” címet viselő közlemény meghatározza az energiapolitika következő tíz évének prioritásait, és kijelöli, hogy milyen lépésekre van szükség a takarékos energiafelhasználás, a versenyképes árak mellett működő, biztonságos energiaellátást ígérő piacok megteremtése, az Unió technológiai vezető szerepének megerősítése, valamint a nemzetközi partnerekkel folytatott tárgyalások eredményessége területén előttünk álló kihívások megválaszolásához.

Günther Oettinger energiaügyi biztos a következőket mondta: „Az energiaügyi kihívások mindannyiunk számára hatalmas próbatételt jelentenek. Igaz ugyan, hogy energiarendszerünk új, fenntarthatóbb és biztonságosabb pályára állítása hosszabb időt igényel, az alapvető döntések meghozatala azonban nem halasztható tovább. A hatékony, versenyképes és kevés szén-dioxidot kibocsátó gazdaság megteremtéséhez európaivá kell tennünk energiapolitikánkat, és figyelmünk java részét arra a néhány területre kell összpontosítanunk, ahol a legsürgetőbb a fellépés.”

Ma elfogadott közleményében a Bizottság öt kiemelt célt jelöl meg. E célok, illetve a közleményben meghatározott teendők alapján a Bizottság a következő tizennyolc hónapban konkrét kezdeményezéseket fog tenni és konkrét jogalkotási javaslatokat fog előterjeszteni. A mai közlemény egyben az európai uniós állam- és kormányfők részvételével 2011. február 4-én sorra kerülő, a maga nemében mindeddig egyedülálló energiapolitikai csúcstalálkozó vitáinak napirendjét is meghatározza.

Energiatakarékosság

A Bizottság azt javasolja, hogy az EU kezdeményezései a legnagyobb energiamegtakarítást ígérő két szektorra: a közlekedésre és az épületekre összpontosuljanak. Annak érdekében, hogy az ingatlan tulajdonosokat és a helyi szerveket segítse az ingatlanfelújítások és az energiamegtakarítást célzó intézkedések finanszírozásában, a Bizottság legkésőbb 2011 közepéig beruházásösztönző és innovatív pénzügyi eszközök létrehozását fogja javasolni. A Bizottság arra is törekedni fog, hogy a közszektor az építési beruházásai során, a szolgáltatások megrendelésekor és a termékbeszerzések alkalmával mindig figyelembe

vegye az energiahatékonyság szempontjait is. Az iparban a kevesebb energiát fogyasztó technológiákra irányuló beruházások ösztönzésének egyik módja az energiahatékonysági tanúsítványok bevezetése lehet.

Integrált páneurópai energiapiac és a szükséges infrastruktúra

A Bizottság konkrét céldátumot jelöl meg, ameddig teljessé kell tenni a belső energiapiacot: 2015-ben már egyetlen tagállam piaca sem működhet a többiétől elszigetelve. A következő tíz év folyamán az EU-ban összesen ezermilliárd euró összegben lesz szükség infrastruktúra-fejlesztési beruházásokra. A legalapvetőbb, stratégiaileg fontos uniós projektek felgyorsítása érdekében a Bizottság javasolja az építési engedélyezési eljárások egyszerűsítését és lerövidítését, valamint azt, hogy a végleges engedély kiadására és az uniós finanszírozásra kötelező határidők vonatkozzanak. Az is cél, hogy egy adott projekt esetében a megvalósításához szükséges összes engedélyt egyetlen helyen, „egyablakos” rendszerben lehessen beszerezni.

A huszonhét tagállam egységes globális fellépése az energiaügyben

A Bizottság azt javasolja, hogy az EU hangolja össze a harmadik országokkal – ezen belül is elsősorban a legfontosabbakkal – fennálló energiaügyi kapcsolatait. A szomszédságpolitika keretei között a Bizottság az EU energiapiacán való részvétel iránt érdeklődő országok további integrálása érdekében javasolja az Energiaközösséget létrehozó szerződés kiterjesztését és mélyítését. A közlemény az Afrikával való együttműködés fokozását is előírja azzal a végső céllal, hogy a földrész valamennyi lakója fenntartható módon juthasson energiához.

Európa vezető szerepe a technológia és az innováció területén

A közlemény négy nagyszabású, Európa versenyképessége szempontjából kulcsfontosságúnak számító projekt elindítását irányozza elő. Ezek a projektek az intelligens energiahálózatok és a villamosenergia-tárolás új technológiáira, a második generációs bioüzemanyagok kutatására, valamint a városi területek takarékosabb energiafelhasználását biztosítani hivatott ún. „intelligens városok” partnerségére irányulnak.

Biztonságos, kiszámítható és megfizethető energia, aktív fogyasztók

A Bizottság új intézkedéseket javasol az árak összehasonlíthatósága, a szolgáltatóváltás, valamint a világos, átlátható számlázás területén.

Háttér

Az Európai Unió energiapolitikai törekvései az Európai Tanács által 2010 júniusában „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” címmel közreadott dokumentumban is központi szerepet kaptak. Az EU az energiaügy és az éghajlatváltozás területén nagyra törő célokat tűzött maga elé: 2020-ig 20%-kal kívánja csökkenteni az üvegházhatást okozó gázkibocsátások mennyiségét, 20%-kal kívánja növelni a megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányát, és 20%-kal kívánja javítani az energiahatékonyságot.

Az EU szigorítja az ipari szennyezőanyag-kibocsátásra vonatkozó szabályokat

A ma elfogadott új uniós szabályozás az EU egész területén csökkenteni fogja a nagy égetőművek ipari szennyezőanyag-kibocsátását, és ezáltal számos környezetvédelmi és egészségügyi előnyt fog biztosítani Európa polgárainak, így például várhatóan évi 13 000-rel fogja csökkenteni a korai elhalálozások számát. Az ipari szennyezőanyag-kibocsátás szigorítására irányuló jogszabályt a Bizottság 2007 decemberében terjesztette elő. Az új szabályok az adminisztratív teher csökkentése révén jelentős

megtakarításokat fognak eredményezni, és kiegyensúlyozottabb mozgásteret fognak biztosítani az ipari szereplőknek.

Janez Potočnik, az EU környezetvédelmi biztosa így nyilatkozott: „Az, hogy a Tanács megszavazta az ipari szennyezőanyag-kibocsátásra vonatkozó új irányelvet, mérföldkövet jelent az ipari környezetszennyezés csökkentésének történetében az Európai Unióban. Ez segíteni fog abban, hogy az uniós polgárok méltó védelemben részesülhessenek az ipari környezetszennyezéssel szemben. Az irányelv a légszennyezés és az egyéb környezetszennyezés további csökkentése révén alapjaiban fogja megerősíteni a jelenlegi jogszabályi környezetet, és az ökoinnováció fontos motorja lesz.”

Elterjedtebbé válik az elérhető legjobb technika alkalmazása

Az ipari szennyezőanyag-kibocsátásról szóló irányelv hét már meglévő jogi aktust aktualizál és olvaszt egybe.

Az új irányelv legfontosabb eleme az elérhető legjobb technika (BAT) alkalmazásának általánosabbá tétele azáltal, hogy az engedélyezési folyamat során a BAT-következtetések válnak irányadóvá. A javaslat módosítja a nagy égetőművekre vonatkozó, az Európai Unió egész területén alkalmazandó minimális szennyezőanyag-kibocsátási határértékeket, hogy azok összhangba kerüljenek a BAT-tal.

Az előírások elvileg biztosítani fogják, hogy az ipari létesítmények üzemeltetői a BAT-ot egységesebben alkalmazzák, és ennek köszönhetően az ipari szereplők számára egyenlőbb feltételek alakuljanak ki.

A Bizottság szerint a BAT-következtetések alapvető szerepet játszanak abban, hogy a BAT alkalmazása minden tagállamban egyértelmű, érvényesíthető és átlátható legyen.

Az ökoinnováció serkentése és az üzemeltetőkre háruló felesleges teher csökkentése

A BAT szerepének megerősítése egyértelműen jelzi az ipari szereplők felé, hogy törekedniük kell a BAT-következtetésekben meghatározott magas szintű környezetvédelmi teljesítménynek minél kevésbé költséges megvalósítására. Az irányelv emellett azt is előírja a tagállamoknak, hogy aktívan terjesszék az újonnan megjelenő technikákat, és ezáltal táplálják az uniós ipar folyamatos környezetvédelmi teljesítményfejlesztésének termékeny körforgását.

Tekintve, hogy a felesleges adminisztratív teher károsan befolyásolja az európai ipart és annak versenyképességét a világpiacon, az irányelv uniós szinten évi 32 millió euróval csökkenti a felesleges adminisztratív feladatokat. A Bizottság az elkövetkező években továbbra is együtt fog működni a tagállamokkal annak érdekében, hogy az irányelv alkalmazása során tagállami szinten is a szükségtelen adminisztratív teher csökkentésére törekedjenek.

A legnagyobb égetőművek szennyezőanyag-kibocsátásának csökkentése

Noha az utóbbi két évtizedben a szennyezőanyag-kibocsátások jelentősen csökkentek, az energiaiparban alkalmazott, fosszilis üzemanyaggal működő égetőművek továbbra is nagy mennyiségben bocsátanak ki légszennyező anyagokat. Az irányelv a BAT betartatása érdekében az Unió egész területén szigorítja a legnagyobb üzemekre vonatkozó szennyezőanyag-kibocsátási határértékeket. A kibocsátások korlátozásából származó haszon évente 7–28 milliárd eurónak felel meg, ideértve a korai halálozások éves számának 13 000-rel való csökkenését is. A haszon abból adódik, hogy az irányelv végrehajtásából – például a kibocsátáscsökkentő berendezések felszereléséből – származó üzemeltetői költségeket is figyelembe véve megtakarítást jelent, ha csökken a nagy égetőüzemek által kibocsátott szennyezőanyagok egészségügyi hatása az uniós polgárokra.

Az irányelv gondoskodik róla, hogy az üzemek jelentősen csökkentsék káros szennyezőanyag-kibocsátásukat, ugyanakkor megfelelően rugalmasan biztosítja az uniós energiaellátás rövid és hosszú távú biztonságát.

Javulnak a szabályok betartatására és annak ellenőrzésére irányuló eszközök

Az új irányelv több, az eddiginél korszerűbb mechanizmust is kínál a tagállamoknak az új jogszabály betartatása és a betartás ellenőrzése érdekében. A kibocsátások figyelemmel követésére és az arról való beszámolásra, illetve a környezetvédelmi ellenőrzésekre vonatkozó előírások jelentősen javultak. Javult továbbá az adatok nyilvános hozzáférhetősége is. A tagállamokkal szemben támasztott, végrehajtással kapcsolatos követelmények egyértelműbbé váltak, és ezáltal a Bizottságnak egyszerűbb lesz biztosítani az irányelv maradéktalan alkalmazását.

A következő lépések

Ez az irányelv a Hivatalos Lapban való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba. A kihirdetésre a tervek szerint még 2010 vége előtt sor kerül. A tagállamoknak két év áll rendelkezésükre az irányelvnek a nemzeti szabályozásba való átültetésére és az új jogszabály alkalmazásának megkezdésére.

Éghajlatváltozás: a Bizottság nagyszabású beruházási programot indít innovatív, kis szén-dioxid-kibocsátású technológiák fejlesztésére

Az Európai Bizottság a mai napon először pályázati felhívást tesz közzé a kis szén-dioxid-kibocsátású technológiákra és megújuló energiaforrásokra irányuló demonstrációs projektek beruházási programja keretében, amely ezen a területen a világon a legjelentősebb. A NER300 elnevezésű kezdeményezés a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási technológiák területén legalább nyolc projektnek, a megújuló energiaforrásokat hasznosító innovatív technológiák területén pedig legalább 34 projektnek biztosít jelentős pénzügyi támogatást. A cél az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság előmozdítása Európában, új „zöld” munkahelyek teremtése, valamint az, hogy hozzájáruljunk az EU éghajlatváltozással kapcsolatos nagyra törő céljainak eléréséhez. Az Európai Befektetési Bank (EBB) együttműködik a Bizottsággal a program megvalósításában. A pályázat benyújtását fontolgató vállalatoknak 3 hónap áll rendelkezésükre ahhoz, hogy pályázatukat országukban benyújtsák.

Connie Hedegaard, az éghajlatpolitikáért felelős biztos így nyilatkozott: „A NER300 kezdeményezés jól példázza, hogy az EU 27 tagállama együtt többre képes, mint külön-külön. A szén-dioxid kibocsátási egységek eladásából befolyó bevételek révén közel 4,5 milliárd euróra fogunk szert tenni, amit innovatív megújulóenergia-technológiákra, illetve szén-dioxid-kivonásra és megkötésre fogunk fordítani. A projektberuházók és a tagállamok hozzájárulásaival együtt ez az összeg el fogja érni a 9 milliárd eurót. Ez megfelelő ösztönzést jelenthet az EU számára ahhoz, hogy az éghajlatbarát technológiák területén megőrizze vezető szerepét. Európában megvan a szakértelem, a képesség és az ambíció ahhoz, hogy vezető szerepet játsszon az éghajlatváltozás miatt szükséges technológiák kifejlesztésében. A NER300 kezdeményezés serkenteni fogja a kis szén-dioxid-kibocsátású technológiák kereskedelmi nagyságrendű bevezetését. Ezek és más zöld technológiák egyre fontosabb szerepet játszanak a jövőbeli gazdasági növekedés és munkahelyteremtés tekintetében, és elősegítik azt is, hogy elérjük a 2020-ra vagy még későbbre kitűzött éghajlat-változási céljainkat.”

Philippe Maystadt, az EBB elnöke hozzátette: „Az EBB mindent elkövet annak érdekében, hogy az Európai Unió tagállamai megvalósíthassák 2020-re kitűzött éghajlatváltozási és energiapolitikai céljaikat. Ezért pénzügyi és technikai szakértelmünk felajánlásával támogatjuk a NER300 kezdeményezés megvalósulását.”

A ma meghirdetett első pályázati felhívás a NER300 kezdeményezés megvalósulásának első lépése. A kezdeményezés onnan kapta a nevét, hogy finanszírozását az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerén belül az új kibocsátók számára elkülönített tartalék (New Entrants Reserve, NER) terhére értékesítendő 300 millió kibocsátási egység biztosítja. A kibocsátási egységek jelenlegi árfolyamával számolva a kezdeményezés értéke hozzávetőleg 4,5 milliárd euró, így a világon ez a legjelentősebb ilyen program.

A finanszírozás a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási technológiákkal, valamint a megújuló energiaforrásokat hasznosító innovatív technológiákkal összefüggő demonstrációs projektekre összpontosul. Tagállamonként legalább egy, de legfeljebb három projekt részesül finanszírozásban. A finanszírozott technológiákra vonatkozóan a melléklet tartalmaz részleteket.

A program révén összesen több mint 9 milliárd eurós beruházás fog megvalósulni, mivel a NER300 a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási technológiák és a megújuló energiaforrásokat hasznosító technológiák építési és működési költségeinek legfeljebb 50%-ára nyújt támogatást. A finanszírozás fennmaradó részét a projektszponzorok és a tagállamok biztosítják. A NER300 összekapcsolható más uniós eszközökből – köztük a strukturális alapokból és a Kohéziós Alapból vagy az európai energiaügyi gazdaságélénkítő programból (EEGP) – származó finanszírozással.

A NER300-ról szóló határozat¹ alapján az EBB feladata a 300 millió kibocsátási egység értékesítése, valamint a befolyó összegek kezelése és elosztása. Noha a részletek, például az eladások kezdő időpontja, egyelőre nincsenek rögzítve, a NER300 kibocsátási egységei várhatóan már azelőtt eladásra kerülnek, hogy 2013 januárjában megkezdődne az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerének harmadik kereskedési időszaka.

Az EBB ezenkívül a projektjavaslatok pénzügyi és technológiai megalapozottságát is alaposan megvizsgálja azelőtt, hogy ajánlásait a sorrendbe állított projektpályázatok formájában a Bizottság elé terjesztené. A projektek társfinanszírozásáról szóló végleges határozatát a Bizottság a tagállamokkal folytatott konzultáció után hozza meg.

Összeállította: IPOSZ Nemzetközi és Oktatási Igazgatóság

¹ C(2010)7499.